

Український Редакційний
Дво-тижневик
в Канаді.

ВІСТНИК

THE HERALD

THE HERALD
Box 3084
WINNIPEG, MAN.

РІК VII.

ВІННІПЕГ, МАН., 1-го КВІТНЯ, 1936. — WINNIPEG, MAN. APRIL 1st, 1936

ЧИСЛО (100) 7

Христос Воскрес!

Сьогодні все наповнялося
світам, небо і земля і глибокий
землі. Тож нехай святкує все
єство Воскресіння Христового,
Бо се основа його!

ХРИСТОС ВОСКРЕС ІЗ МЕР-
ТВИХ. СМЕРТЮ СМЕРТЬ
ЗДОЛАВ, І ТИМ, ЩО В ГРО-
БАХ ЖИТТЯ ДАРУВАН!

Сей урочистий і святий
день, єдиний, день Цар і Го-
сподь, свято із свят, і торже-
ство із торжеств, і в сей день
хвалимо Христа по віки!

В. Дорошенко.

АГАСФЕР.

(Легенда Сходу).

Всі ці дні він почував себе якось жваво. Щось притягувало його, душило, тигр-мереження лежало на душі. Навіть у святий вечір Пасхи він не відчував тої радості, яку переживав завжди. А Агасфер, справжній єврей, вірний слуга тайги Егова, которого побожієсть і радощі ставили за приклад. Навіть сьогодні вечери не відчув він радості, яка завжди наповняла його душу. Його оточали діти, їх жіночі, милі звуки. — вся його родина, що він її так любив та якого благословляв Його Господь. А думки його були все далеко, очі його не бачили картини щастя, задоволення, можливості. Навіть тоді, коли він, старший у роді, благословляючи маму, звернувся з молитвою до Егова, Господа сил, який вніс свій улюблений народ із Єгипту. — навіть тоді йому видавалося, що із далекого, темного кута кімнати на нього глянули ті очі. Глянули з сумнірністю, зі стражданнями, з докором. Навіть він, Агасфер, учинив нікось злочин. Навіть ці очі хотіли спитати:

— За що?
Що-ж такого справді зробив він, старий Агасфер? Повз його дні гнали на страчання злочинця. Гнали надбаного самозванця, що відважним видавати себе, — страшно тєє й подумати! — за Сина Божого. Гнали проклятого й за-судженого первосвященника, синдіріоном та всім народом.

А він ішов — зневажений, обдертий, Сам несучи гідке знаряддя своєї страсти, брідкої, вигаданої таї принесеної до Юдей Римлянами. І кождо до Агасфера знесили під тигром хреста; схилився на поріг дому, щоб скористати хоч хвилиною відпочинку. Але Агасфер пхнув Його ногою, крикнувши:

— Іди, геть!
Він відпавнув Того, Кого відпівнух усе всі — церква, весь народ. І тільки всього, — він лише відпавнух. А колись-то й він, старий Агасфер, великий патріот, який мріяв про відрадження Юдейського царства у всій його славі, ведичі й силі, колись-то й він був найближчим прихильником того загадкового чоловіка. Збираючись зі старшими та поважними людьми в місцях, де їх не могли підслухати римські шпioni, він допитувався за притяганням серцем в людей, чи приходили з дальших країв Палестини:

— Що-ж Той?...
І вони оповідали йому про нові знамення й чуда, явлені Пророком; про адвиги людей, які не відступили ходять за Ним, притисуються до кожного слова Його; про те, що скрізь серед людей лунає уже таємниче й привабливе слово: — Цар!

Чутка про те, що Пророк іде на свято Пасхи до Єрусалиму, прокидала уесь народ. Так, се воно й має бути. Господь покаже улюбленому народові свою славу того-ж дня, коли Він виявив її царю Мохсея. І день великої Пасхи стане два рази великим днем звільнення від ярма Єгиптян і Римлян.

І Його зустріли, як царя, що вступає до своєї столиці. По хатах приховували зброю, по вулицях Його слідами йшла незчислена скількість народу. На шляху подорожі розстелявали найліпшу одягу. Махали Йому молодим зеленими вітками, як знаком відрадження. Всі, навіть діти, зналося, не ховаючись, називали Його царем. І чекали тільки

на Його слово, щоб кинути на Римлян і кинути гасло свободи. У що-ж? Чи при собі крихак, в оточенні адвигу, готового на все піти, за Його словом, запалав у Його очах священний вогонь натхнення? Чи вирвалось із Його уст слово, на яке чекав народ, змучений неволею Римлян та спраглим поривом до волі? Ні!

Роспач почав-закрадаться в Агасферову душу. Але тільки закралася. Бо він і тоді ще все сподівався та з жаждою змученого спрагою стежив уважно за кожним кроком Пророка. І коли довідався, що Його, ніколи таємничої наради з найближчими учениками, заарештували в Гефсимаській саду та повели під сторожеку до первосвященника. Агасфер цілу ніч проходив за Ним, все викладаючи; проходив, навіть не помічаючи холоду. Він гадав, що там, серед первосвященників і достоянників, Пророк являть знамено, на яке всі чекали, — і ось, ось розпадається двері, а Він стане перед достоянниками й членами синдіріоноу, оточений священниками, во всієї славі й величчю першою гідності. — Він же терпеливо переносив лайк зневагу, нашіпки.

— З Пророка регочуться! — засміявся.

І тільки нарано подався до дому Агасфера, ввесь змучений душею, з спонівреною налівою, з розбитою вірою в Пророка. Ошуканство біло всере. Старий Агасфер помисляв. То не був Пророк. І тоді, коли Він — уесь змучений, знесиленний — уклівався під тигром, невідомо знаряддя страсти, упав коло порога Його дому, — неманість, призрасто, злоба за ошуканий народ та сором за свою славу голову охочий Агасфера.

Біс бачили Його смішну, нерозумну помилку. Адже всі нічні переконування, що Той — обманець. А він, старий Агасфер, він — повірив у нього. Від найдалшої габини своєї душі бажав він дозачити Пророка, а стрінув раба, которого повели на зневажливе страчання. За тридцять срібників купили Пророка і, як з рабом, роблять з Ним все, що хочуть. Словом образи, встид задушили його старому Агасферові, і він півняв його, щоб відпівнух жалю гілного, безсильного раба. А Той подивився... Так чого-ж сей погляд все дивився на нього з кута темної кімнати?

А тепер, в сей час, колиб він хотів усею душею, всім своїм думками віддатися молитві до Егова, Господа Сил, которому служив все життя? Чому ані при світлі, ані вночі, нема мити, колиб на нього не дивився сей погляд, що відбивав, наче випалений у Його душу? Чому він почував себе злочинцем...

— Адже не Бог, а раб зневажений і роспятий там, на Голгофті... Хіба-ж Бог умер, — а Він умер, і як умер. Хіба Він міг бути Володарем, Волождом, поклонником до того, щоб піти на чолі розтертених анів?...

І Агасфер надаремне закликав усі сили своєї думки, наводив усі доводи розуму...

Він блукав, як у пісній прибитий і знеможений відлучуючи на собі той погляд, не затуючи очей в ніч, нічого не роблячи в день. І ось нагло ся встало... Вони зі скорістю блискавки помислися по місті. І передавали тихенько, пошепки. Схилили не вірячи, однак зі страхом.

— Його тіло зникло. Говорять, що Він воскрес.

І народ, що загубив віру в Пророка, переказував:

— Ученики викупили від сторожі Його тіло за гроші.

— Чого немозимо за гроші купити в жалю гілних Римлян? А тепер говорять, що Він воскрес. Та хіба мертіво воскресло?...

— Він... він, Агасфер міг се зробити!

І, обнятий жахом, Агасфер сховався під хат свого дому. Він тепер зрозумів усе. Ось чому Той з ладністости позволив Себе роспяти. Ось чому Він мовчки страждав. І зір, повний тихої й існої любови, дивився на тих, хто Його бив. Він не боявся смерті, бо Він сильнийший смерті. Хто-ж Він, Невідомий, Таємничий, котрий мовчки страждав, був роспятий і воскрес? ... Бог?...

Агасфер, обнятий жахом, відступив від своєї родини, від дітей, із дружиною вилука. Він бо злочинець, синий, старий злочинець. Злочинець перед ними. — Бог був коло Його-порога, а він Його відпівнух. Він, котрий так чекав на Месію, відпівнух Його коли Месія прийшов — і куди-ж прийшов? — до самої Його хати. Небо торкнулося дому його дітей і анів, а він, Агасфер, которого охопило безумство від ярости й злості під: — в Бога руку...

І Агасфер утік із власного дому, як утікають злочинці в ніч, лотатки, ніким не помічений. Він не міг більше бачити своїх дітей. Від дому котрик у своєму безумстві сам відпавнув Бога. Докір собі вчував він у лепеті вуха, яких сам позбавив благословення, пісаного на них з неба.

Він утік із міста, де стався найстрашніший, найбільший злочин. Де катували, змучували, вбивали Самого Бога.

Але ні куди не міг утеч від свого погляду, котрий відбивав у нього в душі. Серед темряви ночі на нього дивилися все ті-ж очі, повні смутку й страждання.

— Обнятий жахом, збентежений духом кинувся на землю Агасфер, боячись навіть подумати про те, що він учинив — і почав благати для себе смерті. Він падав, припадаючи до землі й благуючи смерті, смерті — як єдиного для себе щастя. І тільки тут, благуючи для себе смерті, сей білий думок, притиснутий до землі чоловік, котрий навіть Месію не минав собі угля, як царем і земним володарем, тільки тут він зрозумів справжнє царство, царство нічного радості, вічного світла, що нігде не темніє, — царство слави, щастя, любови й всепрощення. І се царство він сам залишив.

Огорнутий жахом і зневірою, кинувся Агасфер біж, намагаючись утечі від себе самого, від свого власного горя, від свого погляду, що відбивав в його душі.

— Іди! — наказував йому голос Його душі.

— Іди! — гудів вітер, який вривався в його уха.

— Іди! — шепотіли небо, земля, зорі.

— Іди...

І він ішов, гнаний, наче батоном, сини страданими словами:

— Іди!...

Віки за віками проходили, а він усе ішов, ішов, ішов...

... О, Агасфер! чому не впізнав ти Бога в стражданих?...

— Сій легендарі богато віків. Її богато разів оповідали людям. Її можна оповідати зле й гарно. Але хай обов'язково одна ся думка западе із неї в вашу душу:

Ніколи не відіймай того, хто змучений упав коло порога твого дому.

Полонієв Католицької Церкви в Полудневій Америці і Мексико.

Околом сто років тому назад ціла Полуднева Америка і Мексико були цілковито опляновані католицькою церквою. Це значить, що католицька церква не тільки була признана за державну церкву в зазначених державах, але також, і політична управа тих держав спочивала в руках той церкви — себто в руках її духовенства і його ставленників. Та політична сила римської церкви була така велика, що в багатьох державах не було дозволено визнавати будь яку іншої віри, крім католицької. І так нинішньої, в конституції Мексико з 1824 року читалися такі:

„Віра мексиканського народу є і завжди буде апостольська римо-католицька; держава буде захищати її мудрим і справедливим (!) законами і зобов'язує підданим визнавати будь яку іншу віру“.

Знов-ж в Бразилії конституцією з 1824 р., хоч ніби і проголошено релігійну толерантність, то рівночасно застережено, що не-католики не сніють мати релігійних будинків, які малиб задоволяти вигляд церков. В Чилі, Мексико та інших краях населення мусіло платити на католицьку церкву десятину (десяту частку майна), яку уряд мусів стягати для церкви з людей як примусовий податок.

Але треба сказати, що ті привілеї, які католицька церква мала в тих краях, про які йде мова, не вийшли їй на здоров'я. Духовенство надуваило своєю політичною силою, жидо руспую, тгнобило народ і згірше за світських панів — і наріз остаточно почав бунтуватися. В різних краях в різні часи появлялися люди, які підносили клич, що церква повинна інтересуватися душевними справами її вірних, а не політичною, що духовенство повинно дбати про добро народу, а не його поневолення, що церква і держава повинні бути від себе відокремлені. А тому, що церква й не думала добровільно своєї політичної сили зречися, то наріз часто мусів оружкою боротьбою визволятися з під пановання римського тирана.

В Мексико римська церква тішилася великими політичними привілеями аж до кількох років тому назад. Правила, мексиканська конституція з 1917 р. була значно обкріпила політичну силу римського клеру, але ухвалили сеї конституції були введені в життя аж в 1925 р., коли то президент Мексика, Калес, поставив на стільки рішучо супроти духівництва, яке не хотіло поновлюватися законам конституції, що болю з нього було вислано поза границі держави, а певне число вищих достойників церкви були покарані смертю. Висхід боротьби між мексиканським урядом і римським клером був такий, що клер мусів остаточно відійтися законам держави та вести свою працю згідно з ними.

Загально беручи, теперішнє положення римської церкви в краях Полудневої Америки та в Мексико так:

В Аргентині, Колумбії, Перу існують між церквою і державою старі колоніальні відносини силюю яких церква є визнаана як державна церква і тішиться великими політичними привілеями.

В Бразилії, Чилі, Кубі і Уругвай церква є відділена від держави (так як в Злучених Державах і в Канаді), отже римська церква не займає там управлінського становища, хоч і є чисельнішою щодо числа своїх вірних.

Ще в інших державах, як в Мексико і Еквадорі церква не тільки, що відділена від держави, але ще й підлягає строгій контролі зі сторони уряду.

Далішнього зрозуміння справ на місці буде навести державну конституцію, що стосують релігійного питання в багатьох державах з кождою вище зазначеної групи.

І так — конституція Аргентини між иншим говорить: 1) Федеральний уряд Аргентини підтримує римо-католицьку віру. 2) Населення має право свободо визнавати свою віру. 3) Президент держави, який мусить бути римо-католик, має такі права: а) вибирати епископів (одного з трох кандидатів, запропонованих сенатом); б) дозволяти або заперечити проголосити в державі папську булаву, тощо; в) робити і підписувати з папою різні угоди.

Щодо Бразилії, в якій церква є цілковито відокремлена від держави, то там в силі такі закони відносно релігії: 1) Держави чи її провінції не сніють заводити чи піддержувати (гршіни) будь яких релігійних чинів. 2) Члени монашеских чинів не мають права голосу. 3) Всікі віроповідання мають право відправляти свої богослуження — приватно чи публічно — та можуть, злучитися в товариства (організації) для надбання маюностей. 4) Тільки цивільні шлюби є важкі (се значить, що поза церковний шлюб мусить бути також цивільний). 5) Цивільні є світські. 6) Наука в публічних школах має бути тільки світська. 7) Всі віроповідання мають право практикувати свої релігійні обряди і звичаї так довго, як не нарушують публічної моралі і законів.

Конституція мексиканської держави з 1917 року піднімає церкву цілковито державі і між иншим говорить: 1) Публічна освіта є світська; приватні школи є дозволені, але недоценолено навчати в них релігії; релігійні товариства і духовенство не мають права освоювати таких приватних шкіл, ані навчати в них. 2) Монашескі чини не є законом дозволені. 3) Всікі публічні богослуження мусить відбуватися в будинках, не на дворі. 4) Церква не має права посідати реальності, ані затягати на них поземок. 5) Церковні будинки і приватні ділянки до них землі є власністю федерального правительства, яке має право регулювати їх ажикання. 6) Інституції для бідних і хорих, для наукових дослідів та для поширення освіти не сніють бути під впливом та патронатом релігійних інституцій. 7) Лише цивільні шлюби важкі. 8) Провінціальні уряди мають право врішувати, яке може бути найвище число священиків в даній околиці. 9) Лише особи уроджені в Мексико можуть бути священиками будь якого віроповідання. 10) Священникам заборонено будь коли критикувати конституцію, правительство та його урядників, як рівнок заборонено їм брати участь в політичних мітингах або голосувати. 11) Релігійні часописи не сніють забирати голосу в політичних справах. 12) Священик не може увійти в посідання будь якої реальності, що є заповсена церковною організацією, як рівнок не може увійти в посідання спадку, коли такий спадок походить від когось, що не є споріднений з ним кровю в межах четввертого роду (покоління). 13) За нарушення державного закону стосують релігії, обжалованому не присудується право суду з завою присягали (журі).

Як бачимо, Мексико є також в меншій мірі Бразилія таки на добре обкріпленій колишній драві римської церкви.

ЩО БУВАЄ ЗІ ЗРАДНИКАМИ ПРАВОСЛАВНОЇ ВІРИ.

На хуторі біля Берестечка на Волині мешкав багатий господар Володимир Семен. Наймолодший його син, Антін, повернувшись з війська, заохався в дощі крамаря Нухми Версона — Разкілі. Молода жінка так само погнала парубка і загодилися навіть бути його жінкою з тим, що він перейде на жидівську віру. Антін не мав нічого проти цього, але його мати не хотіла чути про те, щоби син змінив релігію. Бачучи, що не перемовити матері, вирідний син відлучив її рушником плічась сну, а кілька днів пізніше вніхав з села і в сусіднім містечку перейшов на Жиду. Та коли поїхав до Разкілі, — аустрія його прикра несподівана, бо її родичі віддали за сестру за одного крамаря. Невеселений Жид пішов в розпачу на поліцію, призвавши до заочину й тепер відомого: мав перед судом за душеубову.

СЕЛЯНЕ ВБИЛИ СВАЩЕНИКА ЗА ТЕ, ЩО ВІН ЗАКЛИКАВ ІХ ПРИСТУПАТИ ДО КОМУНИ.

Священик одного невеликого російського села сказав в неділю в церкві проповіди про Ананію та Сафіру, які впади мертвими перед святим Петром після того, як вони продали землю дорожче від її вартості. А назавтра прислані для себе не повернувши її громаді. Сказав також, що така сама кара Божя постигне кождого, хто перед приступленням до колективізму (комуни) продає свою худобу, коні та поживу, а гроші вживає для своїх потреб. Священик доказував із святого писма, що комунізм був уже давно й відомий християнству.

В ту-ж ніч цього священика застрілено, коли він оглядав помешкання для насіння для нового колективного господарства. Тижень пізніше згоріла до щенту держава. — Ясно, що священики вбили і церкву спалили вороги колективних господарств.

СЕЛЯНЕ ВТІКАЮТЬ З УКРАЇНИ.

З Букарешту, Румунія, повідомляють, що через Дністер переходять цілі маси українських селян, які втівають перед колективізацією. За два тижні до Румунії втікло 500 осіб, яких румунський уряд приняв як політичних емігрантів. У Кишеневі інтерв'ювано 175 дезертирів з червоної армії, між ними 11 большевицьких старшин.

До Впр. Священників і Троств Православної Церкви.

Однією українській скарб церковних річей, доставить Вам всі потрібні церковні предмети, православний обряд в присутних шлах.

За цінами і інформаціями, просимо писати до:
THE PROVIDENCE ORTHODOX GOODS
Box 1824, — Winnipeg, Man.

„ВІСНИК“

Релігійний часопис для України в Канаді.
Виходить 1-го і 15-го кожного місяця.
Видане Українським Православним Видавчим Спілком.
Передплата: В Канаді — \$1.50 на рік.
За грошом — \$2.00 на рік.

THE HERALD

Published semi-monthly by the
Ukrainian Orthodox Publishing Company
Subscription per annum:
in Canada — \$1.50 — Foreign — \$2.00.

Agents: — Address:
The HERALD, Box 3684, WINNIPEG MAN.

НА ВЕЛИКДЕНЬ.

Великдень!

Саме це слово наповнило серце християнина великою радістю. Бо воно пригадує нам той великий і торжествистий день, коли Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував!

Дійсно — Великий День!

Та хвиля, в якій Ісус виніс побуду над смертю і вийшов з гробу, воскресла не бо і землю; наповнила радістю оба — Старий і Новий Завети.

Радісна то хвиля була для старо-завітних праведників, які вірили у прихід Месії, бо їх віра справилася — Воскреслий Христос, як співпався в Великих днях піснь, „зійшов в глибини землі і розбив окови вічні“, зійшов в ад і „переміг силу пекельну“ та „післав помершних воскресення“.

Радісна се хвиля для грішників, бо в ній воскрес Побдник гріха і смерті і дав грішникам змогу осягнути життя вічне.

Радісна се хвиля для всіх віруючих, бо се воскрес Ідеал Добра і Правди, воскрес Побдник терпим всіх віків. Радісна вона для Св. Церкви, бо воскрес Той, який дав їй заповунок Своєї вічної присутності в ній: „Направду кажу вам, що дає двох або трох зібратися в ім'я Мое, там і Я буду посеред них“.

Радісна вона особливо для всіх терплячих і переслідуваних за Правду, бо дає їм заповунок, що такий кінець проголошення жде кожного, хто терпить за Христом і для Христа. Бо до них то промовив Ісус Спаситель: „Хто видержить до кінця, той спасеться“ (Мат. X: 22).

А що сказати про нас — православних українців? З яким серцем слід нам стрічати свято Воскресення Христового? — Нам, яких брати по крові і вірі на Україні саме тепер мучаться в кілках червоних катів? Нам, яких брати по крові і вірі під Польщею опілюють загарабання польсько-католицьким наїздником соток православних церков? Нам, яких брати по крові і вірі на Буковині грохнуть націоналісти і церковна загода зі сторони румунського наїздника?

Чи я нам слід стрічати сьогорічне свято Воскресення Христового з радістю в серці, чи й для нас повинно воно бути „веселістю великою“?

Треба сказати, що так. Бо воно пригадує нам, що воскрес Спаситель світа, отже й українського народу. Що приладе час, коли терпіння нашого народу скінчиться і він воскресне до нового життя. Що приладе час, коли він вільним устане буде співати:

— Христос воскрес із мертвих, смертю смерть здолав і тим, що в гробах, життя дарував!

Христос Воскрес!

ЗЛОЧИН ЗЛОЧИНОМ ЗАКРИВАЮТЬ.

Коли в Європі почалися протести проти іщення церкви „большевниками“, зараз большевики оголосили заяву московського митрополита Сергія, який ніби каже, що большевики церкви чинять не переслідують.

Однак світ приймив ту заяву з устиском. Розумні люди знають, що в большевистичній не має права висказувати ян своїх думок, головнж, коли ті думки большевикам неприхильні. Не має отже такого права і митрополит Сергія. Через те заяву Сергія можна різно примічати:

1. Або він про нічого не знав, бо її замісто вийшли самі большевистичні комісари і підписали його ім'я без його відома.

2. Або підсунули Сергієві готову заяву і казали: підписи, коли хочеш жити!

3. Або казали: зроби заяву, але таку, яка нам потрібна! А не зробиш, так будеш стеньку!

Пізнніше вийшла через большевистичні руки друга „заява“ — сим разом не мовило заяву „сбору української церкви“, що мав відбутися в Києві.

Заяву православного „сбору“ в своїм доповідному змісті тільки й робить, що принищує Український Православний Церкві найбоджівіший злочин. Навіть найсвятішої чесноти злочинним називає. Бо приміром за гріх православний церкви „заява собору“ ставить і те, що Українська Православна Церква є національною (народною) церквою і стремить до створення самостійної української держави.

З цієїєї сії заяви виходить, що немов то православний собор був зібрався тільки на те, щоб себе, свою церкву, свій народ до останнього зіпнечити, засудити на загибів і віддати большевикам на суд і страшну кару.

Такого ніякий Українець — православний і неправославний не зробив би. Таке можуть робити тільки ті, що вже мільйони людей поубивали і дальше убивають. Ті, що вже понад 10 літ годують свій найфюріший брехня. Ті, яких душа кнується в стьозах і крові мільйонів.

Та заява заявою, а для нас питання: Чи був в Києві Собор? Хто його скликав? На що? Кому був він потрібний? Хто на нім був? Чи були члени червоні члени з резолюцями? Могли червоноармієць і належним багнетам?

Під цим диктатом зложено проголошувати заяву? Хто її писав? За чиєю грозою? Хто її підписував?

Дуже можливо і найбоджівіше було таке:

Большевики приказали кільком єпископам та священникам зійтись; крім них привели гурт безбожників і назвали їх „українським православним собором“. І на такому соборі зложили бажану собі заяву, або предлажили до підпису зложену, зложену в канцелярії червоничайки. Тоді сказали комуністично з духовників: підписи, а ні, то завіршного соція не побачиш! І чоловік бачуши, що виходу нема підписав. Во хіба не все одно!

Чому-ж не протестував? — скаже дехто.

А може і протестував! Ми не знаємо. Може дехто нині за те судять, що протестував.

Може большевики звалили його руку, загинули по папері і так його ім'я підписували.

А може цілком ніхто не підписував. Хіба-ж се большевикам кочче потріб-

не? Вони-ж волі народу не признають, а не то вже волі одиначи. Коли людей саджають в тюрми, мучать, засидають на Соловки, або стріляють, то хіба потребують на се людського підпису, чи гро-ди?

Але щоб перед світом улавити по-наприни, вони деколи видають такі причини.

Знаючи се все, розумний Українець мусить улавити большевистичні найбільш своїми ворогами, брехунами, насильниками, злочинцями і невірними в нім іх виправданні, які „заяви“, які через їх руки переходять

Покликатись большевикам на заяву Сергія, на заяву українських єпископів, або загалом на заяви священників, учених, дяків, сеянів, робітників, се дуже дотичний спосіб для одурювання світа. Аджеж большевики від початку свого панування казали: Або цілком мовчи (се пів злочину), або нас хвиля, а поза тим на ніщо не дозволяємо. А докладаємо, що ти в душі нам неприхильний — зараз застріляймо!

Яку отже вартість можуть мати які будь-які заяви, що повстають серед подібних відносин? Ніколи!

Виступили невірники миг від кожного невірника дістати по дві заяви, що невірничови дуже добре живуть і ніякого невірничова кругом нема і не було ніколи. Але такі заяви для розумних людей не мали би значіння. Люди знали би, що се лише додатковий злочин — злочин ошуків! — зі сторони властителя невірничів. Те саме і з большевиками — вони брехню закривають свої злочини!

В лондонських „Таймс“, з 27 лютого, 1930, сер Бернард Пейрз міг иншим писати:

— Самі большевики признають, що за час 1918-1919 року убили 20 єпископів і 1414 священників. Однакж ми маємо цілком певні інформації, що число було багате більше, бо — убито 201,269 священників, котрі мали парафії, 669 монахів, 3447 монахинь і дагких слуг церкви.

Дальше там же говориться про замкнення церков:

— Велике число церков большевистичні забрали в першій порі свого панування. Описали большевистичні попустяки. На 1927 рік припаде 17 церков і 34 монастирі. А вже на 1928 рік припаде 359 забраних церков і 48 монастирів. І в останніх шістьох місяцях церкви замкнати гуртом — без рахунку. Так при, в лютім 1930 в Одеських окрузі всі церкви позамкано.

Коли отже так те твориться, тоді большевистичні заступаються „заявами“ то Сергія, то „українського собору“, що большевистичні безгрішні люди і ніякого злочинного переслідування церкви нема.

В політиці большевистичні людське життя стравило вську моральну вартість. Народ в них, се худоба, яка має мовчки працювати на большевистичний уряд. Народові відібрано право хоби на найменшу дрібку особистої свободи. Родину розбито. Батьки не мають ніякого права до своїх дітей. Все владиться до того, що народ має бути нічим чередом в руках большевистичних комісарів.

І ті найбільші злочинці, яких світ коли знав, нині покладаються на заяви своїх жертв, які покинувшись-б вже на заяву внів, як роздірає, що немов то ніякі звинувачення, що вони ті великий добродіє. Несчастно над одними і спроба ошукати другий і то ошукати в білий день в люд очі, наперсид крикам жертв большевистичної жорстокости.

ГЧ-КП.

КВІТКИ ПРИ ДОРОЗІ.**Негосподарний господар.**

Був господар, що хотів бути багатим. (Хто багатим не хотів би бути?). Порівняв себе з другими вн говорив: Чому вони багатіші від мене? Чому я убожаний від них?

Він другим завдавав і його зависть була гірша. Бо він сам був винною своєю убогістю.

Кожної весни він купував новий віз, плуг, борони, сіялку, косарку (до сіна), везалку (бавидер). А кожної осені все куплене викидав на дорогу і люди його розбирали, хто хотів. Зима — казав він — і все того мені не треба. Тепер треба сани!... І купував сани, щоб на весні їх викинути. І так з року на рік.

І працював дуже швидко. Для нього не було ні Неділі, ні Великдня, ні Різдва. Ні дня, ні ночі. Завсідня працював. Завбував свою душу, за праведність, за Бога, за Великий Закон, за моральні обов'язки. За невинного працює все забув. Став матеріалістом наскрізь. Побував звичай своєї культури, побував заловив своєї Віри і Церкви, побував цілою Системою Життя, яку мають всі розумні люди. Став культурним і моральним жертовником, рабом, формалем. Духовного життя побував цілком.

І нарікав, що не має добрих сусідів. Не роблять так, як він. Не допомагають йому. Не жалують. Почуття милосердя не мають.

Але судили казали: Він нищить своє добро своєю дурнотою — якже йому допомагати? Дано йому, а він і наше порозуміє. Аджеж в його життєві нема ніякої розумної системи.

Такі негосподарні господарі бувають всюди.

Берімо нашу Канаду. Гинуть розумні її статті; розбираються розумні справи; пояснюються конечні ріки — і все те міститься лише в часописі. Перечитав читач, чи ні і кинув. І не стало написаного. А приїде нова потреба — пишн новиною! Писачи, щоб помістити в одному числі часопису і знов викинути. А за час знов і знов і знов пишн, щоб знов і знов і знов викидати. Чи не те, що викладає плуг, борони, віз, косарку, везалку?... І немоє нікому не приходить на гадуку, що потрібні річ треба мати в книжках, а не тільки в часописах. Що давно вже треба Видавництва Потрібних Книжок. Протиники українського народу і його Церкви богато вже книжок видали на шкоду Українці і нові видавництва їх книжок організуються, а в нас... До давкового тягару не хочемо на себе брати! Розумні книжки — це для нас тягар...

Кілько людей став між матеріалістами. Майно стає поклад усім. Моральна сторона життя занепаде. Духове життя байдуже. „Religio, річ приватна“. Легковажність Недалю, Свято, Церкву. Релігійно-моральну систему життя легковажиться. Моральні обов'язки легковажиться. Життя стає подібно до життя наймитів і формалів. А про Церкву говориться: Потрібна вона для піддержання народної справи в теперішній хвилі... Себто — коли народина справа стане сильною і тільки Церква стане неспотрібною і ми її викинемо. А приїде знов лиха година — будемо її перепрошувати. Щоб описати знов викинути. І знов перепрошувати.

І при тм усім надіються, що хтось українському народові повинен допомогти.

Ті, які свого добра не марнують, мають допомагати тим, хто не має свого добра належно оцінювати, складати і захищати.

Так завсідня нерозумні на неможливе надіються!

Віра в самостійну силу.
Не уявля се, але дійсний факт з життя неукраїнського народу:

Безліч багатий — має гуртовий склад залізних річей. Та осени з його молодих синів налязав в одній фірмі за робітника.

І каже йому знайомих:

— Чому ти працюєш в чужині? Чи не може батько дати тобі тільки грошей, щоб ти здасував свій власний інтерес?

— Він може! Але се не було би розумно, — була відповідь.

— Чому не розумно? Хіба-ж батько не збирає майна для дітей?

— Ні! Він збирає майно на те, щоб ми могли ахивати дітей так, щоб вони могли собі розумно до життя заробити. А не на роздавати!

— Як се так? ...

— Еге-ж! Мій батько не тому багатий має, що йому дав його батько, але тому, що він сам собі придбав. Се що? Чому-ж він мав би мені дати? Се було б занадто далеко. Я не слабкий, не каляка. Я як молодий і перелітний широке позе. Я маю на нім сам свою силу самостійно випробувувати. Отсе я і роблю.

Працюю в чужині, зароблю дещо грошей; приглянуся до їх роботи, навчаюся її. І тоді здану власний інтерес з такого маленького, як батько починав. А там — без батькової допомоги я можу дійти до того, чого мій батько не має — до міліардів. От якій в мене план для життя!

— А чож батько зробить зі своїм майном?

— Що? Богато чого треба йому зробити. Він вже тепер кожного року дає може тисячу, може дві, на всіяні інші народні справи. Подумай яка се велика робота! А колиш він може і мені дещо дати. Або може і все передати на роботу наших народних організацій. Обов'язок кожного з нас так робити, і я ним вже свою часточку там даю з того, що заробляю. А колиш... Колиш я своїм коштом побудую може шпиталь, може сиротинище, може захист для старих, може духовний семінар, може ремісничу школу. Побачу, що буде найкращийше...

Так сказав син, майже хлопцє. Бо так батько-мати його виховали. Навчили вірити в свою силу і свою працю. Навчили громадських обов'язків. Навчили бачити не тільки себе самого, але й інших далеко поза собою. Отже те, найбільше майно, яке батько синовим повинен передати. Перед татком сином є велика бачучість. І нарік, що має таких громадян, буде сильним народом.

Перший обов'язок для Бога.
Чув в я життє такої історії: Вибудили заручини, а весілля відложено на пізніше. Разу одного заручена пара була в гостях і там, серед веселого товариства, молодий жених почав жартами дискусії Релігію і Бога.

Коли його суджена се почула, звернула йому увагу, однакж він сказав, що йому Бог і Божа справа байдуже. Тоді сказала дівчина:

— Коли хтось не признає обов'язку для того, що найвище — для Бога, то як він може мати обов'язок для собі рівного? Хто не поважає Бога, то як він може поважати товаришу життє?

І з своїм судженням розвивалася. Не помігало і те, що він виправдувався й удавав опися віруючого.

— Коли ти, будучи невіруючим, удаєш віруючого, то остільки ти мені більше осоружний, — сказала вона. — Я така, як себе показую — хочу, щоб мій чоловік був таким і перед мною і перед Богом!

І до вінчання не прийшло, хоч як родичі молододі старалися до цього довести.

Коли наш народ буде мати таких дочок, тоді стане він великим народом і на рідній землі і поміж другими народами. Тоді будуть великі і праведні жінки, будуть праведні матері, що виховують дітей на характерних людях і праведних синів своєї Церкви і Своєю Нароку.

Вільна сила між царствами.

До царя Давида (249-251) привели християнина. А бути християнином числялося до найстрашніших протидержавних провин.

Цар приказав, щоб християнин відрікся Христа і поклонився поганським божкам, інакше християнина не хотів і слушати приказу. Тоді сказав цар:

— За непослух я прожну тебе з моєї держави!

Християнин усміхнувся:

— Цілий світ, се велике царство Христове; хіба-ж не в тебе і тільки сила, щоб мене з Христового царства прогнати? Ні! Від Христа відлучити мене ти ніколи не зможеш.

— Я заберу ціле твоє життя, — говорив цар дально.

І знов відповів християнин:

— Я складаю свої дорожності на небі, хіба-ж ти можеш їх дістати?

Тоді цар пригадав псалмистський спосіб, на який його сила кімчалася:

— Скажу тебе мучити і вбити, — сказав він, — коли мені не покіряться!

Але християнин відповів спокійно:

— Царю, приздаючись, що робити! Хіба сам не бачиш, який ти безсильний? Кажеш — будеш мучити мое тіло, але сила можеш бодати дітнутися моє душі? А тіло, се лише одяг. І та одяга сама зніметься і розсиплється, без того, царю, старання. Ти навіть свого власного тіла не можеш врятувати. Тому я про тіло не дбаю, а про душу. А моя душа вже сорок діт жне з Христом і байдуже їй, чи тіло буде довше холати по землі, чи коротше. Для саїт я давно умер. Вмер я для всього того, що в тебе дороге, а воскрес я для того, що вічне і до якого ти не маєш доступу...

Цар більше не говорив, тільки казав християнина вбити. Однакж довгий час не сходили з пам'яті слова мученика і він вікниці сказав своєю близькому дівчинці:

— Я вбив його, але він сильніший від мене. І де та сила в християн набирається?

Чого-ж держаться?

Є оповідання про безбожника, який ціле життя чужав задоволення і відважний, а доперва на смертний постеля напав на нього страх і неспівність. Інший безбожник, що був тоді коло вмираного, сказав:

— Не трівожся! Пригадай собі, яка була в тебе відвага ціле твоє життя. Збери отже всю силу і держись!... Держись до послідного!

Вмиравий сказав:

— Того мені тепер дуже потрібно, але ти ще скажи мені, чого маю держатися? Скала, на якій я стояв, зникла, на чім же мені тепер стояти?...

Православний Українці! Старається, щоб Ваші судя також став перекладачником „ВІСНИКА“. Сам Ви помістите свою релігійно-наукову часопису.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ СТРИ- КАЄ ЛЮДЕЙ.

В селі Качанівці, повіт Ска-
вят, як є переважно польсь-
ким, був польським парохом
ксендз Врубель.

Пого польська церква
видала перенесла, а назначила
нового священика. Але паро-
хіяне не хотили ксендза Вру-
беля пустити, а прийняли нового
пароха. Тоді польська влада
прислала відділ поліції, щоб
ксендза Врубеля викинула.
Парохіяне його оточили і не
хотили дати поліції. Та поль-
ська поліція відповіла вогнем
з карабінів і вбила на місці 4
парохів і 10 ринка. Опісля
польська церква видала су-
спільства ксендза Врубеля,
а костел замкнула на необме-
жений час.

НАУКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЧЕРНОВЦЬКИХ ШКО- ЛАХ.

Черновецький „Час“ пові-
домляє, що директори й ди-
ректорки народних шкіл у Чер-
нівцях дістали наказ завести
науку української мови там,
де є 40 українських дітей у
школі.

З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО РАЮ.

Радянська преса пише, що з
наказу комісаріату здоров'я
поліція викликала в Москві
6000 бездомних дітей, які ви-
дано лікарським огляданням.
Виявилось, що серед цих без-
домних дітей 4,173 заражені
венеричними недугами, 1,118
туберкульозні. Підчас ловів
бездомних ці діти вступили в
поліцію у формальну бороть-
бу, в якій загинуло 60 осіб.

Треба сказати, що бездомні
діти — це в головному резуль-
таті знищення більшовиками
подинного життя.

В ВАШИНГТОНІ ГОВОРЯТЬ ПРО ПЕРЕСЕЛЕННЯ НА УКРАЇНІ.

Посол до конгресу Злучених
Держав в Вашингтоні, Д-ж. Ф.
Брум, доповідав на сьогодніш-
ній на вітражній сесії, що
злучений з Союзом Рад, як
політ. „принцип“ а Пенсильвані
називає бездомною російсько-
ю державою“. Брум зазначив,
що він є проти ввозу єврей-
ського антажищу що й тому,
що совіти визнають майстерів,
змушуючи їх працювати за
17 американських центів
денно.

А далі відвідував Брум те-
граму, яку одержав від о. Іва-
на Гуляка, пароха україн-
ської православної церкви св.
Юрія в Майнєрспі, Пн., в
справі переселення україн-
ської автокефальної церкви
на Україну і заборотення у-
країнських учених до тюрми.

Чи ви вже відповіли перед-
платити за свій релігійний часо-
пис „ВІСНИК“? Коли ні, так
постарайтеся це зробити за-
раз! Також постарайтеся, що-
би Ваші сусіди стар передплати-
ли „Вісник“.

ЗАСУДИЛИ ГОЛОВНОГО РАБИНА.

Головного рабина в Ленін-
граді (бувши Петроградом),
Лазарєва, якого обвинуваче-
но за звинувачення закордонно,
засудив більшовицький уряд
до висилки на десять років в
один з північних концентра-
ційних жідевіських дівчат та
павілів, які були арештовані в
Лазарєвим, також засуджено
до висилки в концентраційні
табори на річці корінній ре-
чичі. Йх засудили за те, що
вчили ігрі слова Божого, що в
совітській Росії недозвоне-
но.

БЕЗБОЖНИЦЬКИЙ ФАКУЛ- ТЕТ У КИЇВІ.

З днем 1 лютого с. р. уру-
хомлено при т. з. робітничім
університеті в Києві безбож-
ницький факультет з дволіт-
нім курсом навчання. Завдан-
ням факультету є підготува-
ти „кваліфікованих безбож-
ників“. Сі „кваліфікованих без-
божників“ мали б обняти всі
офіційні становича в ділян-
ці державної адміністрації, а
також у ділянці освіти. Фа-
культет ділиться на три відді-
ли: православна, католицизму
та юдаїзму.

ПОЗВОЛЯЄ ХОРОНИТИ НА КАТОЛИЦЬКИМ ЦИНТАРІ.

Епископ католицької дієце-
зії в Брукліні, коло Нью Йор-
ку видав розпорядок, що на
будуче можна буде хоронити
на дієцезіальному цинтарі і
некатоликів, якщо вони нале-
жать до католицької родини
через подружжя і додержували
всех обичаїв, які зложили в
час закінчення подружжя з
католицькою стороною.

Дотепер померші жінки або
мужі католики могли бути хо-
ронені на католицькому цин-
тарі, але їх подружжя були ви-
ключені від цього. Через те не
можна було мати спільної
гробниці на католицькому
цинтарі.

СОВОРНА СЛУЖБА БОЖА.

(Вредон, Ман.)

В неділю 23 березня, мала
це наша українська православна
громада гостини у себе Всес. о.
протоієрея С. В. Савчука, а що такі
торжества посилають незліченним
сполоном, дискутируючи і збоже-
вляючи дзвоне, то наслідок за від-
повідні позначки наших членів
члени „Вісника“ про це, як наша
громада оповідає читальні зені.
Піа до зенітної години рини че-
кає мандрів О. Савчука. Урані
вже сестричний хрест на церкву і
враз з народом ставлять клієнти
перед знаком Спасителя. Ця церква
співало взуружено в святочнім
настрою: „Хресті Тогомо покліне-
мося, Владико! Тогомо пісні зли-
вають в озен адора і пліне гень да-
леко — туди, куди прагне праведна
душа християнина, порыває серця
і заносить їх понад помор буден-
ного життя. Не по однім лише по-

молитві святої і далшню часть Бо-
госудження від побожно висукає.
По Савку Божий має о. Савчу-
ка дуже гарно і зворушачу про-
повідь про переселення наших
українських марків більшовицьким
окупантами. По сімчасуама мо-
ловель за страдальцями наших братів
і Пашахал за тих, що в обороні на-
шої Рідної Церкви і вільності їає
українського народу померли муче-
ничу смерть з рук червоних розш-
ляних катів на Україні.

По скінченню Богосудження з ра-
мені Животою Товариства була від-
дана спільній обід в Народнім Домі
в честь дорогого гостя.

На сім місці належить призначити
трим бреданським паним, котрі бу-
дуть причинили до обіду, який впа-
в несподівано гарно. Діла і тим
гостям, які на обід прийшли і при-
чинили до його успіху так своєю
присутністю, як і жертвами. По обі-
ді о. Савчука має відпочи. Він по-
яснив нашу і змислив Рідної Церкви
в громадській життє. Лазарєва те-
першій ворожій заступі з се протес-
тантським і католицьким і на мо-
сковсько-большовицьким, ніж на-
шим народом. Дав єсний образ роботи
і північ Рини і ларинських ксено-
дів по серед наших людей в дів-
берті, примром на Свояк Лейк і о-
колиці. Одним словом, як правдивий
пастир Христового стада хоронити
і остерігає, радіє і терпить разом
і своїми вірними Тоді перелюбисті
того сего, що говорив о. Мітрин,
зичить єсний, що підготувавши
бесіду висукає присутні з вели-
кою увагою і захопленням, доказую-
чого були ірміки, донде не відказали
оплески руками. Вірно, що учасни-
ки сего свята на догоду зримати
у своїй пам'яті такі щирі візанти.
Нідич зазначено моголітний „Сав-
чука“ і Народним Гіном.

Вечером в 9 годині відіграва
була гарна комерсія в „Секретах“.
Аматори грали з життям і не від-
рікн було сказати, що вивалялись
і своїх ролі артистично, за що були
нагороджені бурливими оплесками
публіки і призначили о. Савчука.
На сцені виступили в ролі: Схе-
круха — пан Стодола, Анна — пан
Галайко, Іван — пан Касарка, пи-
сар — пан Шинкал, Лояна — пан
Мельник, Петро — пан Федорук О-
текст, Ронігон — пан Черепала, ре-
жисерка — пан Шингелський.
Тимчасові чести позачинились
вже закінчилися, бо вони як ширі
християне додержували труд і жерт-
вували дозвіл з предостанення ін-
тутенію Української Православної
Церкви.

На закінчення ще треба сказати
і се: Наша бреданська Українська
Православна Громада не може за-
мисляти до заможних, а теперішні
безробітні дуже добре відчувати,
тимчасові, що тут нема одніми бо-
гачами, що за те треба робити так,
що сестри, котрі борги і думом
півні і патріотично і воли в запору-
ку того, що через нашу грома-
ду є сила будучи. І вказів, що
се свято відбули тепер відзнача-
а, колес так діалектичними гро-
мади, зедані і згарі так, що за ді
особистіх неперозумів остигли в
праці, задовольні бабдухизм, сирпінні
зачиняються і утворюють так, що
зазасніди і все буває і є добрим
дітям нашої Свояк Української
Православної Церкви і української
народу.

ДІЩО ПРО НАШО ОКОЛИ- ЦЮ.

(Ледина, Ман.)

Думає я, що може дати з мо-
лоді влізати за перо, щоб напи-
сати дещо про роботу в нашій око-
лиці, тив на своїм релігійні і в
народній. Однак го було дочека-
тися, щоб побачити на сторінках
нашого дорогого часопису „Віс-
ник“ допис з Ледина, отже треба
самому старому взятись за перо і на-
писати, щоб читачі не думали що
яні спино.

Тяжко працювати на наш будинок
наших людей постоїти до якої
роботи, яка була корисна для укра-
їнського народу і незалежності
від римських плів та московських най-
митів, бо зазасніди стрічаєшся з пе-
реселенням сі сторони чужих аген-
тів.

Тяжка була боротьба в нашій о-
колиці на цинковий попіл, однан те
уже перебігло і ми Ледина від-
дочили до того, що наші українські
діти, що з нашім сентиманом і
допомамо лашому серию.

Далшні наша околиця змуча
вдавати брех своєюю Народного До-
му, в котріх гуртувались наша мо-
лоді і де могли влізатиш шось
рутинного так, шось нехотіла там,
де розпусне та півнітка. Хотіли
діти і діпінати, але богато на пе-
решкоді ставали нам наші червоні
судан.

Колі селомийні одинокі, то є пп.
Зимовий „Корин“ в Валезині,
Григорчук, Куцук, Лутей, Белько,
Молод, Батячук, Гуменик і кілька
других влізали серіозно до справ,
щоб збудувати Народний Дом, то
більшовицьким ними давали бігати до
нас, як „діт по саво“ і давали горонити
та переконувати, щоб замістити
Народний Дом під ТУРФМ (Шні-
пер), бо то є одинокі лобро ор-
ганізації в Канаді, яка дбає про до-
бро наших людей. Наша відповіла
місцевим агентам ТУРФМ була
коротка і прозорова: „Що тут, то
нам поміж і в косям кроху
догть ває мов дітну кору. Напо-
внємо аршинний міл вінінських
комісарів, котрі диктують нам по
наказу Москві!“

Побачили наші сусіди, що не атте
Павло Півіа, далі викрикували і
переселення в будові. Чим більше
аргументи, тим ми зацікавленіше при-
слушались, так що за два місяці побудова-
ли цинк вінінської Народний
Дом, кожного віа якого на до-
кінчення колючий нема.

Тепер наша околиця пишеться
гарним двома інституціями, котрі є
наші і не залежні від римських та
московських окупів: а це є наша
Українська Греко-Православна Цер-
ква і Український Народний Дом.
В монополізованій Народнім До-
мі відбулось вже два представлення,
в котрих дуже гарно поспішали на-
діслати мистецтв, і одні концерт
в честь вінінської Української
українського народу, Тараса Шев-
ченка. Дуже задоволю працю
погратісні п. Корини, котрому на-
лежатиш щире спасіння від Віру тур-
Велика подяка належатиш п. Гр.
Юшвинському, що приготував кон-
церт Т Шевченка, який відбувся
О березні с. р.

Програма концерта була бо-
гато і дієсно гарно підібрали в Юш-
винському, що було милою несподі-
ваною для присутніх. Було се також
несподіванкою для наших червоних

Е. С.

